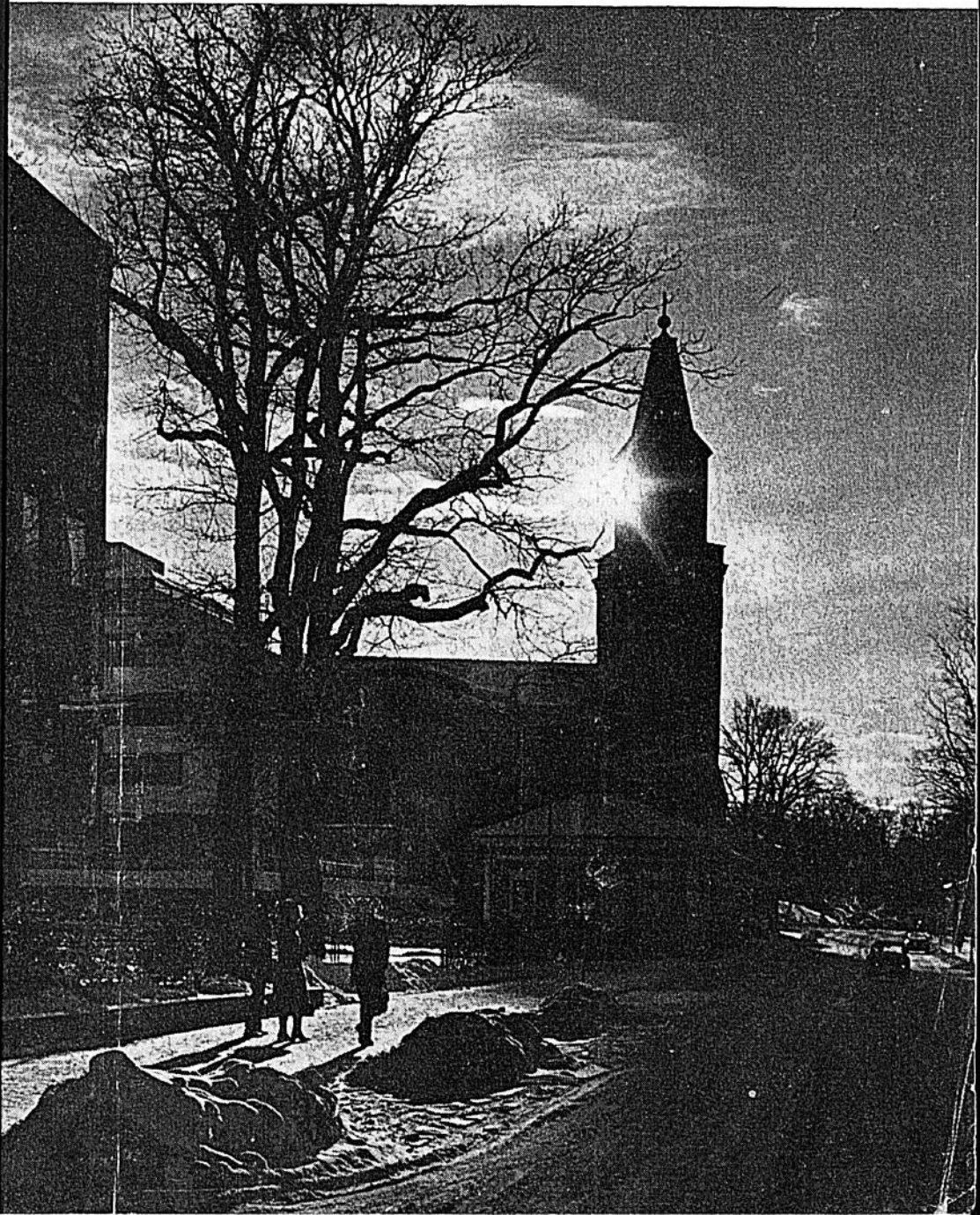

ny värld i bild

TIDSKRIFT FÖR MORALISK UPPRUSTNING

**TIDSKRIFT FOR
MORALISK UPPRUSTNING**

Utgives av IDÉ och KULTUR
Utkommer en gång i månaden

Nr 12 — 1970

I redaktionen

Finn Harald Wetterfors

Jan Franzon

Gunnar Wieselgren

Lenart Sjögren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare

Einar Engebretsen, Norge

Keld Jørgensen, Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år
(12 nummer)

Sverige kr 20 —

Danmark dkr 25 —

Finland mk 17 —

Norge nkr 25 —

SVERIGE

Sveavägen 34 VI 111 34 Stockholm

Postgiro 70 61 90 - Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2

Postboks 1243, Vikta, Oslo 1

Postgiro 12 579 - Tlf 56 34 14

Fotografier och teckningar med till-
stand av

Sid 1 — Hede foto 3 — Lars Wan-

gensten Berge 4 — Pelle Johansson

UNT bild Hede foto Lars Rengfelt

6 — Fotoavdelningen Adamemiska

sjukhuset 7 — Australian News and

Information Bureau 8—9 — Marian-

ne Lindroos 11 — Rengfelt 12 —

Arthur Strong 14 — Jan Franzon

© NY VARLD I BILD

Tidskrift for Moralisk opprustning

Tryck Br Tengs Oslo

Omslagsbilden

for julnumret ar hamtad från
Åbo, en av Nordens historiska
stader I Åbo residerar Finlands
arkebiskop, och det ar Åbo dom-
kyrka som syns i bakgrunden
Se också artikeln på sid 4

De finsktalande i Sverige — tillgång eller problem?

Ar det en tillgång eller ett problem att vi nu i Sverige har 300 000 personer med finska som modersmål? Deras arbete ar en tillgång, det går alla med på Det borde vara en rikedom att så många människor med ett annat språk och delvis annan kultur kommer till Sverige Men ändå ser man i så många lander exempel på att språkliga minoriteter blir problem

Vi frågade darfor ett par av våra finskspråkiga vänner Vad gillar ni i Sverige, och på vilket satt behover svenskarna forändras om narvaron av så många finsktalande ska bli en tillgång och inte ett problem?

Svar Vi gillar era språkkurser, era finska TV- och radio-program och allt som gors for att folk ska acklimatisera sig i Sverige

Vi gillar era loner och era sociala formåner — sjukforsakring och sådant

Vi saknar svenskar som tar manskelig kontakt med andra människor Nar man sitter på tunnelbanan och tittar på dom andra passagerarna, så tror man att det inte finns någon som bryr sig om andra Man blir glatt overraskad nar man moter någon som verkligen visar omsorg

Vi onskar att ni hade tålmodet att lyssna nar ni inte med detsamma forstår vad en invandrare forsoker saga Ni har inte tid att lyssna Ni har så bråttom

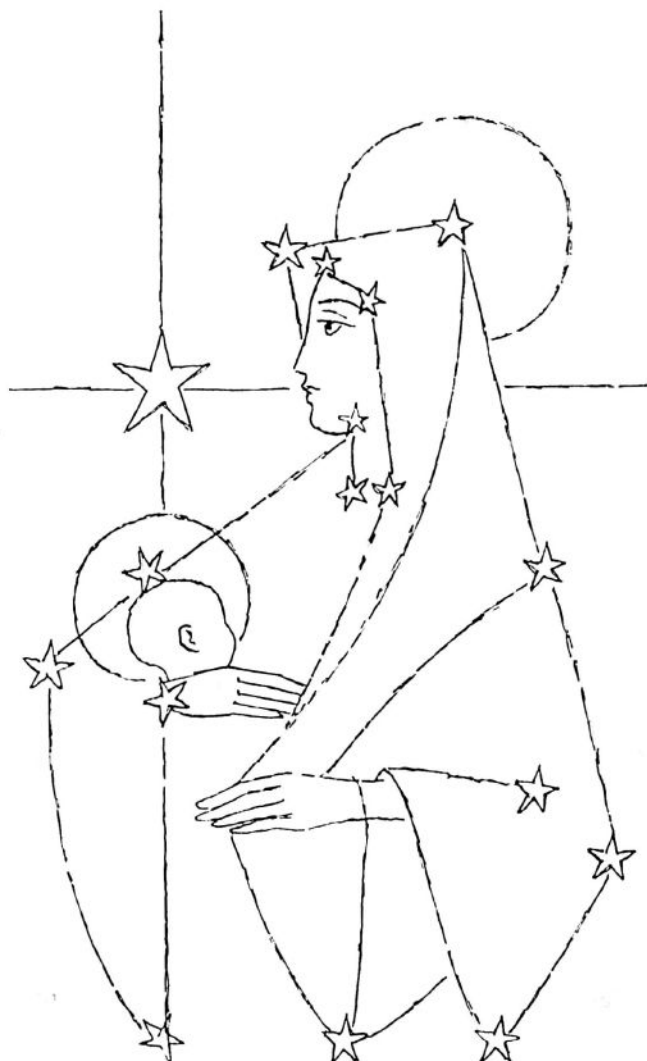
Vi efterlyser svenskar som inte automatiskt utgår från att det svenska sattet ar det basta, vare sig det galler matlagning, familjeliv, politik eller andra ting

Jul idag

Det var så otroligt enkelt
och ändå var det märkligt
Ett barn skulle fodas i fattigdom —
mitt i strålgans och anglarnas kor
var det akta och verkligt
Han får oss en stund att stanna
och undra varför han kom
Är det hit han ville i världen?
Är det trostlost med människan —
vänder han bittert om?
En värld som är vilsen och vild
lyssnar så sällan till ord
då den som är mildhetens furste
och dock militanternas hovding
bjuder oss frid på jord

Det är så oförtjant enkelt
och ändå är det verkligt
trots att vi är som vi är
kommer han Nog är det märkligt

G J

Nordens största exportvara?

Stanley Shepherd, Australien

En indisk-australiensisk delegation har nyligen besökt Norden. Flera av dem är människor som har egen erfarenhet av Nordostindiens brännbara minoritetsproblem.

De deltog även i en internationell konferens för Moralisk uppbyggnad i Åbo med föreläsare för industri, arbetarrörelse, skola, kyr-

Rektor Silverine Swer är en av pionjärerna för skolväsendet i gransområdet mellan Nordostindien och Tibet. Hon sa om besöket i Sverige: Vårt besök har visat oss vilka kvaliteter som finns i Sverige. Men när man talar om för svenskar hur mycket just dessa kvaliteter behövs i länder som Indien, så slår de ner ögonen och säger: Vi har väl inget att ge. Det har förvånat mig.

Finlands ärkebiskop Martti Simojoki (t h) välkomnade delegationen från Indien, Australien, Tyskland och de nordiska länderna i sitt hem

ka, politik, kulturliv och ungdom inte bara från Finland utan även från Tyskland, Danmark, Norge och Sverige. Initiativet hade tagits av författaren Hjalmar Krokfors, professor Lennart Segerstråle och diplom Bertel Ahlman. Finlands ärkebiskop Martti Simojoki tog emot de sju ländernas representanter i sitt residens.

I Göteborg, Stockholm, Norrköping, Uppsala, Karlstad och Oslo fick de asiatiska gästerna tillfälle att överlagga med människor från skilda grenar av nordiskt samhällsliv.

Den verkliga bilden

Stanley Shepherd från Australien besökte Norden tillsammans med den indiska delegationen. Han har i nio år varit engagerad i Moralisk uppbyggnads arbete i Indien. Till yrket är han snickare och har varit verksam inom fackförenings-

rörelsen. Han summerade sina intryck från besöket så här:

«Det har varit ett sällsynt privilegium att under 17 dagar få bo i många hem i Danmark, Finland, Sverige och Norge. Vad som slår en är kontrasten mellan detta hemliv och denna generosa gästfrihet vi upplevt och den bild av era länder som världen där utanför fått presenterad för sig.

Skulle Norden för hela världen kunna ge uttryck åt de erfarenheter man gjort genom att skapa ett valfardssamhälle? Har det inte visat sig att man måste utveckla människans karaktär samtidigt som man utvecklar den materiella valfarden? Detta förutom tycks människorna bli avtrubbade och insövda i en slags självbelåtenhet av de sociala formåner. Staten tar allt större ansvar för individen, men livets existenskamp har inte

Forts. sid 11

Direkt eller indirekt kommer de allra flesta av oss forr eller senare i kontakt med samhällets sjukvård. Det är ett område som länge befunnit sig i stark utveckling. En utomstående, som forsoker att folja med någont av vad som sker inom sjukvården kanner också till den oro som råder bland sjukvårdens folk idag.

Nya personalgrupper kommer in i bilden. Behovet av ett gott samarbete på sjukhusens avdelningar har därigenom blivit allt patagligare.

Vi ställde några frågor till en som sysslar mycket med att hoja nivån inom den praktiska sjukvården, Elisabeth Hamrin vid en sjukskoterskeskola i Uppsala. Hon undervisar där i anatomi, fysiologi, farmakologi och praktisk sjukvård.

Elisabeth Hamrin är engagerad inom Svensk sjukskoterskeforening, dels i styrelsen for Uppsala lan, dels i en av de centrala kommittéerna. Mest av allt intresserar hon sig for utbildningsfrågor och vardforskning, som enligt hennes mening är alltför outvecklad.

Det nya gymnasieskolan, som infors hosten 1971 kommer att påverka sjukvården som helhet och även sjukskoterskeutbildningen, berättar Elisabeth Hamrin. Enligt planen kommer det gamla gymnasiet, fackskolan och yrkesskolan att utgora en strukturell enhet. De flesta ungdomar kommer då att få 11 års skolgång — 9 år i grundskolan plus en 2- eller 3-årig «gymnasial» linje. Sjukvårdsbitrades- och underskoterskeutbildningen kommer då att utgora arskurs 1 och 2 inom gymnasieskolans «vardtekniska» del.

Nordiskt samarbete

— Du deltog i den nordiska sjukskoterskekongressen i Reykjavik i somras. Vilka frågor är särskilt aktuella for nordiska sjukskoterskor idag?

— Temat for kongressen, som arrangerades av Sjukskoterskors Samarbete i Norden (SSN) var «Sygeplejen i sogelyset». I samtliga nordiska lander står vi inför

Intervju

med
sjukvårdslarare
Elisabeth Hamrin

ett nytt utvecklingsskede. Det galler tex

arbetsmarknadssituationen. Den 15 augusti i år trädde överenskommelsen om en gemensam nordisk arbetsmarknad for sjukskoterskor i kraft. Det kommer troligen att oka utbytet av skoterskor mellan landerna. Det är stort redan idag.

Lonefrågorna är naturligtvis också aktuella i alla nordiska lander. I Sverige är ett av de största problemen just nu lonegradsplaceringen for de nyexaminerade sjukskoterskorna. De har ju i regel studieskulder på upp till 20 000 kr.

På konferensen kom också utbildningsfrågorna upp. I hela Norden anser man att de nuvarande intradeskraven till sjukskoterskeutbildningen bör hojas. For Sveriges del kommer det troligen att bli en naturlig följd av gymnasie-reformen. Hittills har den 9-åriga grundskolan varit tillräcklig kompetens.

Behovet av forskning i patientvård gick slutligen som en röd tråd genom kongressdagarna i Reykjavik. Sjukskoterskans verksamhetsfalt, den fysiska och psykiska vården av patienten måste belysas vetenskapligt likaväl som

Sjukvården

i blick- punkten

det forskas inom medicinen i övrigt.

— Har du forskat själv?

— Bara i mindre skala men det fascinerade mig. Jag gjorde en litteraturstudie som jag nyligen lade fram inom Anatomiska institutionen vid universitetet i Uppsala.

— Vad hette den?

— «Anatomiska och funktionella förändringar i leder och muskulatur vid langvarigt sanglage».

Reaktion mot slentrian

— Far denna typ av forskning, som utfors, någon direkt inverkan på den praktiska sjukvården?

— Poängen med den är just att hoja kvaliteten på det området och att samtidigt fånga upp intresset hos de yngre sjukskoterskorna, som ofta reagerar mot slentrianen inom sjukvården. Jag har redan sett manga exempel på hur fascinerade mina elever blivit av de praktiska uppgifterna, när man gripit sig an med dem ur en ny synvinkel.

— Men kraver inte en förstklassig vård av patienterna ett djupt intresse for människor hos sjukskoterskorna lika mycket som ett intresse for yrket som sadant?

— Självfallet. Ta tex begrep-

pet jämlikhet, som det talas så mycket om. Såvitt jag kan se måste det innebära sann medmanskighet både i förhållande till patienterna och kollegerna. Men tyvärr visar det sig ofta i praktiken att man glommer patienten i jämlikhetsstravandena. Och det kan ju inte vara meningen.

Lita på varandra

— *Vilka egenskaper anser du vara särskilt värdefulla för en sjukskoterska vid sidan av intresset för människor?*

— Arbetsglädje. All sjukvård innebar hårt arbete. Atmosfären på en avdelning smittar alltid av sig på patienterna och blir en del av terapin.

Öppenhet och ärlighet i mina relationer och mitt handlande är också viktiga. I det här arbetet behövs det folk som kan lita på varandra.

Formåga till samarbete, vilket inte minst betyder att kunna acceptera de fel man själv gjort.

Att leva med perspektiv på behoven i världen och situationen i mitt eget land. I vissa yrken, och sjukvården är ett av dem, är det alltför lätt att drunkna i sina egna uppgifter, sin egen lilla värld. Och det betyder bland annat att de naturliga problemen blir så mycket svårare att lösa.

Storre perspektiv

— *Har du själv funnit något sådant större perspektiv att arbeta i?*

— Jag stöder Rajmohan Gandhis arbete i Indien. Tillsammans med en grupp svenska läkare och sjukskoterskor tar jag ekonomiskt ansvar för de medicinska behoven i Asia Plateau i Panchgani, Indiens centrum för Moralisk uppbyggnad nära Bombay.

— *Finns det någon generationsklyfta inom sjukvården i förhållandet mellan eleverna och de etablerade?*

— Den nya grundutbildningen som infördes 1966 gav sjukskoterskeeleverna studerandestatus men också «vuxenstatus». De strikta

bestämmelserna som tidigare gällde på elevhemmen tex existerar knappast mer. Demokratiseringen på sjukskoterskeskolorna liksom på andra utbildningsområden går också framåt. Elevernas representanter deltar i de flesta kollegier. Elevmötet är i sin tur öppna för lärarna.

Så man kan nog säga att generationsklyftan överbryggats på många sätt även om den finns kvar i vissa sammanhang. Eleverna tycker tex ofta att sjukskoterskorna är för långsamma och troga när det gäller att «kampa» för löner osv och att de alltför mycket accepterar status quo.

Teori och praktik

Eleverna kan också bli cyniska och modlosa under utbildningens gång, om de under sina placeringar på klinikerna på sjukhusen upplever kompromiss och nonchalans. Den inlärd teori stämmer inte med praktiken. Här måste vi utbildare under utbildningstiden verkligen hjälpa eleverna att vaga sta för vad de anser vara rätt.

— *Till slut. Varför har du själv valt sjukskoterskeyrket?*

— Ursprungligen började jag med att läsa medicin. Men efter med kand. examen och den grund-

läggande sjukhustjänstgöringen avbröt jag studierna för att ägna mig åt Moralisk uppbyggnadsarbete i Amerika och olika europeiska länder. Det avbrottet varade i fem år.

Samhallsengagemang

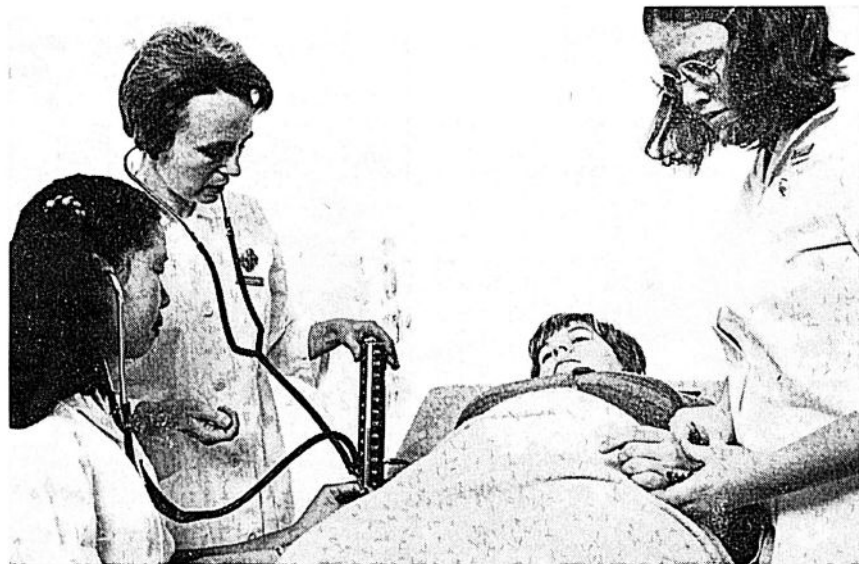
Under den tiden kom jag i kontakt med många av livets realiteter, rasmotsättningar i Amerika, efterkrigsproblem i Tyskland. Jag fick ett samhallsengagemang som kanske inte var så vanligt bland universitetsungdom på den tiden. Nu tror jag det är annorlunda.

Under de år jag arbetade på detta sätt kunde jag att jag måste få ett nytt motiv för att studera. Tidigare hade studierna delvis varit ett självändamål. Jag beslutade mig för att ägna mig åt den direkta patientvårdande verksamheten och utvecklingen av den. Därför genomgick jag en forkortad sjukskoterskeutbildning.

— *Och sedan blev du lärare.*

— Ja, det blev en naturlig följd. Och som lärare har jag oerhört stor nytta av alla de erfarenheter jag gjort. Min utbildningsgång har varit ovanlig och den har skurit tvärs igenom både mitt eget och andras «statustänkande». Och det har varit ganska nyttigt.

E. Ruse Hanssen

Elisabeth Hamrin och några sjukskoterskeelever på Akademiska sjukhuset i Uppsala utför blodtrycks- och pulsregistrering tillsammans.

Från en av statens anläggningar för boskapsskotsel på Papua-Nya Guinea

Där stenåldern och atomåldern möts

Scenen har byggts upp på tomma oljefat Armetalt är omkladningsrum för speltruppen Tropikernas stjärnhimmel valver sig högt över strålkastartornen på stadion i Port Moresby, huvudstaden i Papua-Nya Guinea Musiken från «Luta er ut» når ut över stadions publik, och kvallsbrisen bar den anda till hamnen, där upplysta fartyg ligger för ankar

Så långt har man alltså kommit från Paris' gator, från landsbygden på Fyen, från Irlands grona kullar, ja från Stockholms snomodd De som rest med «Luta er ut» — eller «Anything to Declare?» som musikalen heter på engelska — har under ett år i Asien och Australasien sett sådant som få europeer fått se och uppleva

Stadionpubliken som sitter på graset och på laktarna, består av papuaner, nyaguneeaner från olika stammar, australier, indier, kineser Papua-Nya Guineas valda folkförsamling är starkt representerad Den kallas House of Assembly, och en tredjedel av dess medlemmar har i kväll sökt sig till evenemanget i Hubert Murraystadion

Hur kan bilden av en tropisk kväll på andra sidan jordklotet sättas in i sitt rätta, aktuella sammanhang? Först och främst vad är Nya Guineas ställning och betydelse?

Ny stam upptäckt

En snabb blick på de historiska, geografiska och sociala sammanhangen visar att här möts stenåldern och atomåldern

Norr om Australien ligger den enorma ön på 772 000 km² Den är mer än tre gånger så stor som Storbritannien 1885 drogs ett lodrätt streck på kartan mitt i ön Strecket betecknade en överenskommelse mellan holländare i väster och engelsman och tyskar i öster om aganderätt till territoriet Landet är så olandigt att de inre delarna knappast i dag är utforskade Stammar finns som lever helt isolerade Så sent som i år har en ny dal med förut okänd befolkning upptäckts av australier

Den västra halften av ön kallas numera Västirien och har övertagits av Indonesien Den östra halften består av två delar Den norra

delen tillhörde tidigare Tyskland 1921 överlämnades den till Australien att förvaltas som mandatområde under Nationernas förbund Den delen kallas Nya Guinea i dagligt tal Den södra halften med huvudstaden Port Moresby kallas Papua och har varit koloni under Australien sedan 1906

900 miljoner ton koppar

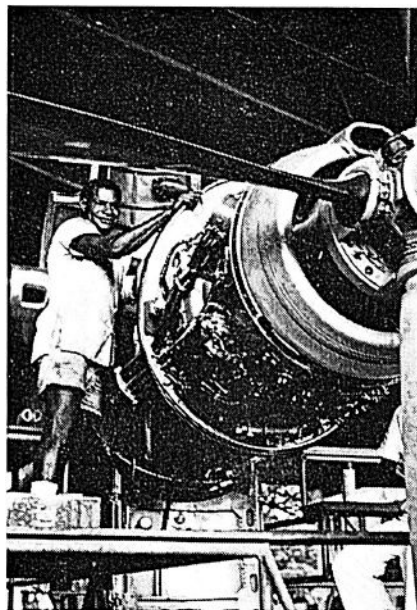
Frågan om självständighet är aktuell Paul Lapun, en av ledarna för det enda politiska partiet av betydelse, Pangu Pati, hälsade den gästande truppen välkommen på stadion i Port Moresby Han uttryckte sin tacksamhet för den hjälp han fått genom man i Moralisk upprustning för att lösa konflikten som gällt kopparfyndigheternas exploatering på ön Bougainville förra året

När naturtillgångar som denna på ca 900 miljoner ton koppar upptacks på förut helt primitiva öar, och utländskt kapital intresserar sig, då får självständighetssträvandena fart Frågan är kommer en samlad frihetsrörelse i ett land med så stora motsattningar och så utpräglad isolering att hinna före strävandena mot en utbrytning av vissa starkare stammar?

Självständighet

Australiens premiärminister John Gorton anser enligt uttalande att för tidig självständighet skulle kunna betyda ett nytt Biafra Men genom FN:s payrkande av val 1964

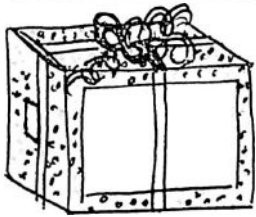
Forts sid 14

En mekaniker gör översyn på en flygplansmotor i Lae, Papua-Nya Guinea

BESKRIVNING TILL "DEN BÄSTA JULGÅVAN"

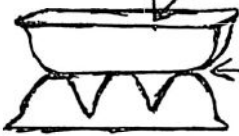
DET HÄR BEHÖVER MAN

- 1 tom margarinlåda från affären
- 1 tom äggkartong
- 1 tom toalettpappersrulle
- 2 tomma hushållsullar
- 3 vita flirtkulor eller 3 urblästa äggskal
- 1 blå snibb av plast eller en söppåse av plast eller 1 vanlig plastpåse
- Julklappspapper, julklappssnöre
- Klister, tape, sax, vass kniv
- crêpe-papper eller tyglappar
- tingerfärg eller vattenfärg eller tuschpennor eller kritor

KRUBBAN görs av en tom äggkartong

Im-uti gulmålad som yuset och halmen.
UPPOCHNEDVÄND ÖVERDEL med de två topparna bortskurna

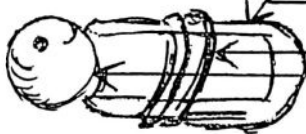

- Utåtpå brunmålad
- Klistra samman
- UPPOCHNEDVÄND UNDERDEL
- Utåtpå brunmålad

JESUSBARNET görs av en tom toalettpappersrulle

Skär av rullen så att den med påsatt huvud
passar att ligga i krubban.

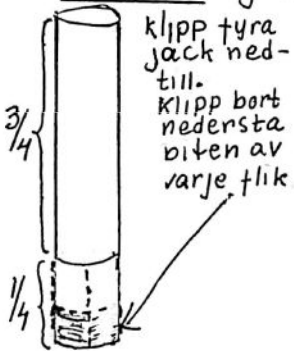

- klä över med crêpe-papper eller tyg som
klistras fast VIT FÄRG
- binde kring magen av en smal röd remsa.
- Flirtkula eller äggskal, med hår ögon och
glad mun målade på, klistras fast hårt

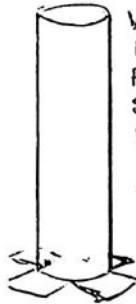
Jesusbarnet klistras fast i Krubban med mycket klister

MARIA görs av en tom hushållsrulle och av en annan görs

klipp tyra
jack ned-
till.
klipp bort
nedersta
biten av
varje flik

VIK
UT
flikarna
så att
rullen
kan
stå.

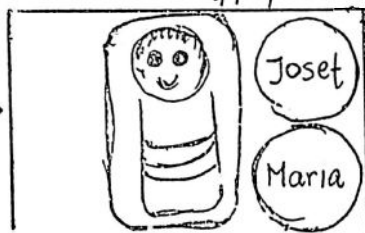
- Huvud av flirtkulor eller
äggskal
- Dok av dubbel rak vit
remsa crêpep, eller tyg
- Kalott av en liten bit
brunmålad äggkartong
- Dräkt av dubbel rak
bit blått crêpep
eller tyg
- Dräkt av dubbel rak
grön bit crêpep, eller
tyg
- Mantel av dubbel
rak remsa i rött
- KLISTRAS SAMMAN
ALLA DELAR NOGA

JOSEF

Klistra fast figurenna uppifrån
med mycket klister enligt planen
av kartongens botten sedd uppifrån

TIT
håls
Sidan →

FÖNSTERSIDAN

Stäng
kartongens
tak.

Klä över allt
utom fönstet
med papper
och snöre.
SKÄP UT
TIT HÅLET (M)

PAKETET görs av margarinlådan.
Skär ut ett stort fönster
klä över med halvgenomsiktig plast
fäst med tape.

Det ar ioligt att hjalpas at med ett iuktigt fint, hemlighetsfullt julpaket. Har ar ett som alla barn kan gora i ordning till julafton. Alldeles sarskilt spannande bli det, darfor att paketet far ett titthal i ena sidan. Dar kan man faktiskt fa kika in for att se efter vad det ar som ar den allra basta julgavan. Det galler bara att stalla paketet mot dagsljuset i ett fonster eller mot en lampa som lyser. Lat sen era kamrater och familjens vanner ta sig en titt.

Sakert kan ni be Pappa eller Mamma eller era aldre syskon om hjalp att lasa beskrivningen har bredvid. Sa kan ni samla ihop sakerna som behövs for tillverkningen och satta igang.

Beskrivningen pa «Den basta julgavan» har vi fatt av familjen Lindroos i Tarendo, langt uppe i ovre Norrland. Dar finns det mycket sno hela vintern, och ibland pa kvallarna lyser norrskenet. Men dagarna ar korta sa har is och det ar mycket moarkt. Det ar tui att det finns sno som hjalper till att lysa upp.

Men halsar ni pa dar uppe om sommaren, skall ni fa se att solen aldrig gar ner!

I Tarendo bor alltsa Eva, Mats, Tomas och Peter med sin Pappa och Mamma. Pa bilden nedanfor ser ni hur barnen Lindroos och deras kamrater har julfest kring krubban i kyrkan dar deras Pappa ar prest.

Den bästa julgavan

VAR DAG'S VINKELN

I vart land forbereder vi oss for den obligatoriska forskolan Mång-a sätter sitt hopp till att den skall ge vara barn den sociala fostran som skall hjälpa dem att utvecklas till harmoniska och samarbetskunniga människor Andra fragar sig om det ar tillrackligt att ge barnen en socialt «jamlik» miljo for att de skall utvecklas till demokrater

Vid ett besok nyligen i Kopenhamn passade jag på att intervjuva en barntradgardsforestandarinnan hur hon ser på dessa frågor Sigrid Meier Andersen arbetar i Skovlunde, en forstad till Kopenhamn

Att stimulera och utveckla barnens inneboende anlag och mojligheter på basta satt och att ge dem det nodvandiga stod och den tillrattavisning de behover, nar det galler att lara sig leva tillsammans, ar den malsattning hon har for sitt arbete Något som bla diskuteras nu inom forskolevarlden ar om barnen får tillracklig intellektuell och andlig foda eller om spontanitet ar nog, berättar hon

— Vi har varit for mycket pa-verkade av ramen Men frågan nu ar om det ar nog att ge barnen en god yttre miljo En riktning har som malsattning att barnen skall fostras att bli fria och inte lyda något som de inte sjalva vill Men andra, och dit hor en del ledande pedagoger, menar att barnen måste lara sig skilja mellan ratt och oratt

Sigrid foljder den sista linjen, det ar det ingen tvekan om Men steget mellan teori och praktik kan ofta vara langt och darfor fragar jag, om hon kan ge något exempel på vad hon menar med att ge barnen foda och lara dem skillnad mellan ratt och oratt

Tva fyraariga pojkar slogs om en cykel en dag Den ene hade tagit den andres cykel Sigrid fick syn på dom, nar den lille cykelagaren skakade om sin kamrat och

slog honom allt vad han kunde Hon gick fram till dom och sa att det inte var ratt att gora så «Ja men han har tagit min cykel», försvarade han sig Sigrid sa att hon inte visste hur det var med det men att det i alla fall var fel att slass på det sattet Och hon uppmanade honom att be den andre om forlatelse Nar han hade gjort det, spred sig ett leende over bada pojkar ansikten De lekte sedan tillsammans en hel formiddag med cykeln och turades om att ha den — Det låter så enkelt men forlåt ar ett mirakulost ord, kommenterade hon

Stenar istallet for brod

Vid ett annat tillfalle hade hon två broder, 3 och 6 år, i sin barntradgård Den lille hangde först samman med brodern hela tiden och de lat dem hallas i borjan Men så småningom kande lararna att det var ratt att de skiljdes at ibland och var med i olika grupper En gång skulle de aldre barnen på utflykt Den lille tog genast på sig kladerna också «Du skall val inte med?» sa Sigrid «Jag skall bara vinka», var hans svepskal Hon foreslog honom att gora det från ett fonster, men han vagrade Till slut fick hon bara honom upp for en trappa, och han stortjot Med honom fortfarande storskrikande gick hon in till den larinna, som holl på med de mindre barnen Dessa satt lugna och pysslade med något, och hon forstod att hon for deras skull inte kunde lamna pojken dar Sa hon satte honom ensam med en bok Efter en stund tystnade han, och hon gick forbi och fragade om han var snall nu Ett svagt ja till svar Efter ytterligare en stund kom hon tillbaka och fragade om han var glad nu Då hon fick jakande svar, sa hon «Gå då upp till din larinna och sag forlåt!» Snabbt skyndade han uppfor trappan och hon horde hur

han sa forlat så snart han kom innanfor dorren Larinna kom ner sedan och var mycket forvånad over vad som skett med honom

— Vi ger dem stenar istallet for brod, om vi ger upp halvwegs och inte hjälper dem kampa igenom såna har saker, sager Sigrid En del — och det galler val sarskilt foraldrar — formanar sa mycket att barnen helt enkelt maste lata det ga in genom ena orat och ut genom det andra for att overleva Andra ger ingen tillrattavisning alls och barnen blir som små vilddjur, som tror, att det riktiga ar detsamma som det de i varje situation har mest lust till Bade delarna ar lika felaktiga

Kamp for viljan

— Verklig kamp for viljan kan man ta upp, nar man tagit upp den kampen med sig sjalv Vi kan inte fa barnen att saga nej till det vi sjalva inte vill saga nej till I Danmark ar vi valdigt mana om att ha det lugnt och skont och trivsamt Det gor att en del foraldrar inte vill ta itu med den fostran som behövs utan sager «det gor vi i morgon» Det ar att ge stenar istallet for brod

Protest for att få sin vilja fram eller underordna sig det som ar ratt — hur val kanner vi inte igen det valet i olika aldrar Nar det galler relationen barn — foraldrar sager Sigrid Barnen opponerar sig inte emot det foraldrarna verkligen star for och lever ut men de protesterar nar de upplever att foraldrarna sager sig tro en sak men lever på ett annat satt

Har kan jag tillfoga vad en forestandare i ett snabbkop i området sa om Sigrid «Folk vet vad hon star for och vet att hon inte kan rubbas och de respekterar henne»

Ulrika

Stenhjärta

Vaifoi har du ett så konstigt hjarta?
frågar barnet
— Det ar gjort av sten

Det ar foi att slippa kanna
något som gor ont
Det var någonting jag miste,
tror jag,
som var dyrbart
Och jag såg det krossas
under hårda klackar

Vad var det då, som du miste?
frågar barnet
Var det något fint?

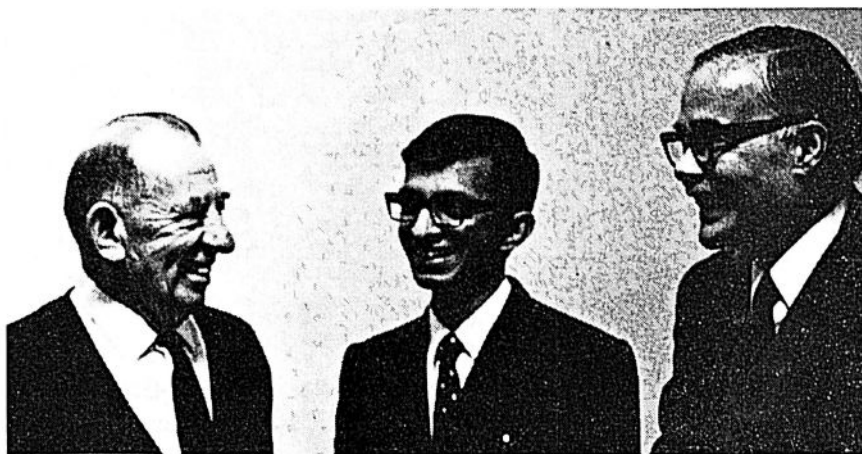
— Ja, jag miste mina vingar,
det som bar mig,
min vision, min tio
Och jag sjalv var med
att slita dem i stycken

Ar det inte tungt att bara?
frågar barnet
på ett hjarta utav sten?

— Det ar mycket tungt att bara
Och att någonsin få lyfta,
baras utav vingar,
gåi ej mei

Du kan onska dig ett annat,
sager barnet,
nai du fyllei år

Gunhild Robach

En av initiativtagarna till konferensen i Åbo var författaren, lektor Hjalmar Krokfors, Pargas (t v). Här underhåller han sig med två av sina indiska gäster, A. S. Ravindra och professor L. Sharma.

Nordens bästa exportvara

Från sid 4

ersatts av ett större livsmål

När nu så många människor och regeringar stravar efter ett materiellt valstånd sådant som det ni i ert land för länge sedan nått, så önskar man att ni i Sverige skulle kunna mejsla ut och ge uttryck åt,

ja to m proklamera hur man går tillväga för att utveckla hela människan till att ta ett ökat ansvar för världen. Som gammal fackföreningsman frågar jag mig: Är inte detta den utmaning som både fackföreningsrörelsen

och arbetarrörelsen står inför?

Det tycks som om det ökade våldet, odisciplinen i skolorna, de överarbetade lakerna och skoterskorna, den frustrerade ungdomen skulle vara det pris man fått betala för att man avvisat just den tro på vilken valfardsstatens framgång byggts. Vi fann — inte en revolt emot Gud utan — en revolt emot människans småskurna uppfattning om Gud.

Det var en snickares son som gav oss grunden för ett valfardssamhälle, när han sade till sina arbetskamrater att de skulle alka sina grannar lika mycket som sig själva.

Den anda i vilken denne snickarson tog itu med det etablerade samhället samtidigt som han bekymrade sig för de 5 000 människorna är ett monster, som är svårt att överträffa.

Tänk om Nordens folk gjorde denna djärva, glada, levande tro till sin största exportvara till en mänsklighet som ropar efter hjälp.

Saxat och citerat

HAN FORNAM INOM SIG OCH I LIVET en ny lag att man också bara har ett samvete i livet Och på samma sätt som man inte kan få tillbaka sitt forlorade liv, går det inte att få tillbaka ett forott samvete

Solsjenitsyn,
Den första kretsen (s 363)

HAR NI ETT MOTTO?
— 99% racker inte

Alice Babs intervjuad i
Vecko Journalen
Nr 47/1970

SVERIGES OFFICIELLA KRISTNA religion ar for många en hogtidsreligion, om ens det dop, konfirmation, brollop, begravning

Men for många andra ar Gud en levande kraft Ett oumbarligt stod Dessa människor ar fler an man tror

De har Gud bredvid sig på kontoret och vid skurhinken

Expressen 15 11-1970

FAMILJEN AR I NARVARANDE brytning av manskliga samhällens fall och återuppbyggnad åter det viktigaste element, på vilken allt beror, liksom all odling med den begynte, varfore alla jordens nationer och vordat den, såsom en gudomlig stiftelse Och roten av denna rot ar åter **aktenskapets helgd**, modern for all sedlighet på jorden Dar aktenskapet ar fordarvat, ar allt fordarvat hos ett folk

E G Geljer i Laroverksfrågan, 1838 - 39

FÖR MIG PERSONLIGEN STÅR VALET klart en självsk politik ar inte bara orattfardig utan huvudlos

Valet mellan självsk isolationism och njutningsfilosofi å ena sidan och medveten utjamning och planering av världens samlade resurser å den andra ar bara ett exempel på viktiga val som vår generation måste traffa

Eskil Block i Korrespondens 5/1970

— OM JAG STANNAR TVÅ ÅR TILL i gatu- och trafiknamnderna, får jag medalj Jag tycker dom istället borde ge medalj åt dom som har förstånd att gå

Det sager John Soderlund, Norrköping, filosoferande ombudsman i Transportarbetareförbundet Efter 18 år i styrelser och namnder lagger han av for att få mera tid for sina fackforeningsmedlemmar

— Jag tankte over det har med arbetet i namnderna och insåg att jag holl på att bli byråkrat Byråkratarbetet tog så lång tid att jag inte hann med människorna

— Man måste sprida ansvaret i demokratin Nu hoppas jag några av mina kamrater i facket får sitta i namnderna istället

Östergötlands Folkblad
17 11 1970

Husköp

Nytt distributionscentrum i London

Ett nytt distributionscentrum i London for Moralisk upprustnings bocker tradde i funktion den 1 december George Stephens, som ar ansvarig for distributionen, uttalade i samband dermed «På grund av den ökade verksamheten måste vi flytta in i större lokaler Bara under det senaste året har omsättningen ökat med 20%, och vi säljer vår litteratur till 52 lander Bocker, bildtidningar, miljontals broschyrer har i en stadig ström gått harifrån till jordens alla horn Enbart Peter Howards bocker såldes i fyra miljoner exemplar »

Kort nytt

MANNHEIM

På inbjudan av 36 tyskar från alla delar av Förbundsrepubliken agde den 5—6 december en veckoslutskonferens rum med deltagande från såväl Tyskland som ett antal andra länder. Vid konferensen meddelades att arbetet med den tyska dubbningen av filmen «Gratulerar på dödsdagen» nu är i det närmaste slutförd. Anne Wolrige Gordons bok om sin far «Peter Howard — Life and Letters» foreligger nu i tysk översättning.

PARIS

Forfattarinnan Anne Wolrige Gordon talade förra månaden vid en för henne speciellt arrangerad lunch i hotel Plaza Athenee i Paris. Den engelska författarinnan sade bl.a. «Europa håller på att förändras. Manga tror att detta kommer att leda till en ekonomisk enhet för kontinenten, medan andra tror på en politisk enhet. Jag har alltid varit övertygad om att den europeiska kontinenten skulle kunna finna ett enande mål och en gemensam uppgift. Men jag är tillräckligt realistisk att inse att detta bara kan uppnås genom en revolutionerande förändring i människors hjärtan.» Pocketupplagan av Anne Wolrige Gordons bok om sin far «Peter Howard, Life and letters» har sålts i 22 500 ex efter publiceringen för två månader sedan.

LONDON

Peter Howards familjemusikal *Hunden och benet* började sin sjunde traditionella julsång på Westminster theatre den 19 december.

ROM

Som «Indiens apostel för icke-våld» betecknas Rajmohan Gandhi, «den berömda mahatmans son» i en stort upplagd intervju i den spridda italienska veckotidningen *Gente* 23/11. I intervjun omtalas, att Gandhi givit upp en lysande karriär för att fortsätta sin farfars uppgift och nu reser omkring i världen och forkunnar kärlek och ärlighet. «Jag tror inte på någon revolution som inte har ett andligt innehåll», säger Gandhi i intervjun som ger klara besked om Moralisk uppbyggings mål och arbete m m.

CAUX

4 000 människor från 67 länder deltog enligt konferensrapporten «Caux 1970» i Moralisk uppbyggings sommarkonferens som var en av de livligaste under de gångna 25 åren.

NEW YORK

Den indiska veckotidskriften *Himmats specialutgåva «Bättre än våld»* överlämnades av en grupp amerikaner till över 600 FN-delegater samlade i New York för FN:s 25-årsjubileum.

LONDON

1200 personer har på en månads tid kommit med tre olika extratåg till London för att se skådespelet *Den glömda faktorn* och delta i veckoslutskonferenserna på Westminster theatre.

En ny bildtidning från Indien — den handlar om världen

Better than violence

Indien, Malaysia, Sydtyrolen, Sydafrika, Nya Guinea - i alla dessa länder har ett nytt element - bättre än våld - introducerats. Denna bildtidning berättar hur det gått till och om resultaten. Spackade 34 sid. Pris 3,20.

Beställ från IDÉ och KULTUR, Sveavägen 34, 11134 Stockholm.

Paul Lapun (t h) parlamentsmedlem i Port Moresby, är en av dem som inbjudit Luta er ut-truppen till Papua-Nya Guinea. Har pratar han med en av de svenska deltagarna, Antero Tikkanen, som varit ingenjör på ASEA, under ett tidigare sammanträffande med truppen

SVAKSTRØM ER VÅR STYRKE

Var spesialitet
Alt materiell for
avslutning av
svakstrømskabler

80 år som
spesialforretning i
svakstrømsbransjen

O. ØSTMO A.S

Rådhusgt 3, Oslo 1

Där stenåldern...

Från sid 7

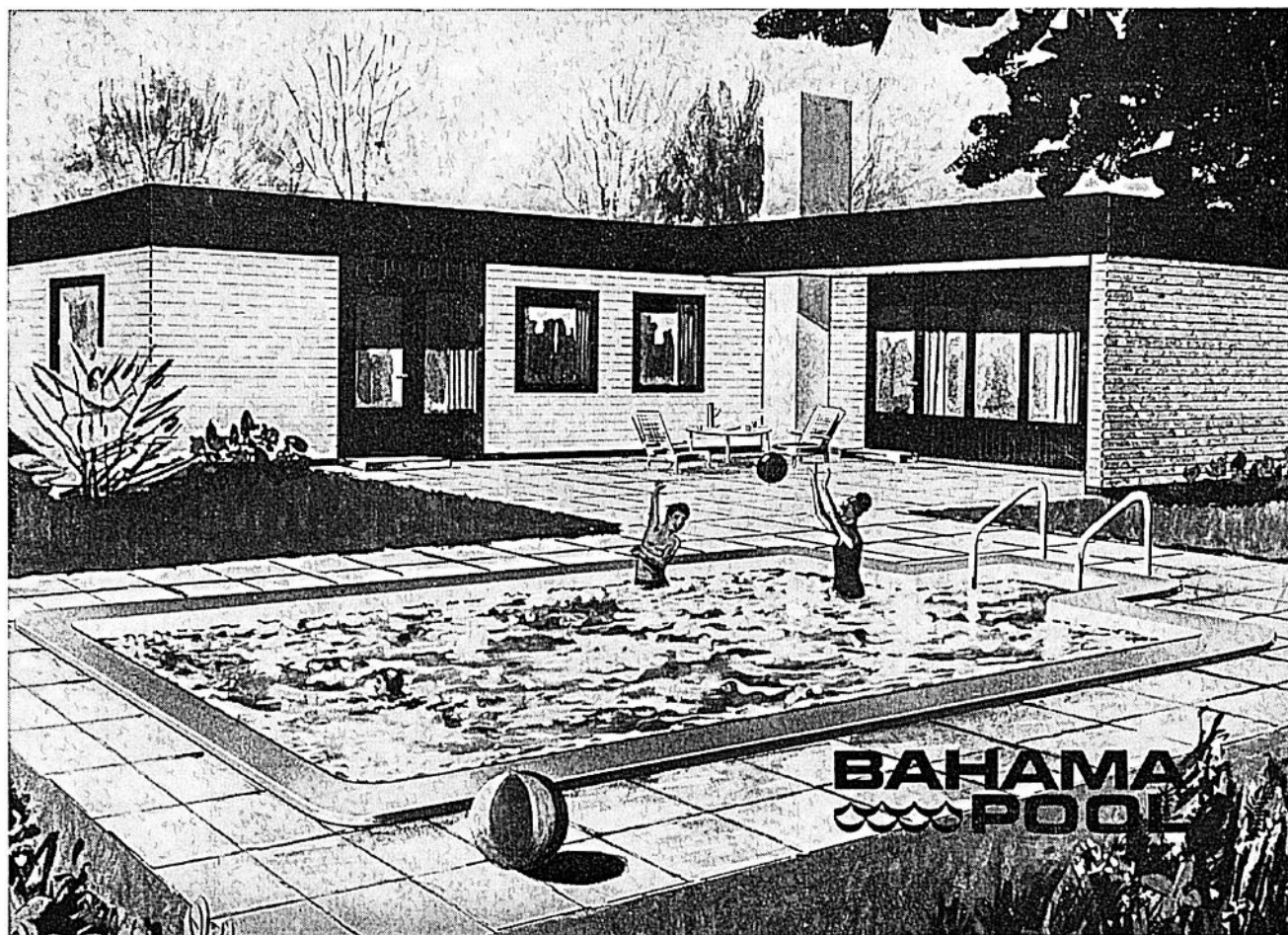
som ledde till formandet av House of Assembly, har Papua-Nya Guinea fatt ett instrument som kan tankas registrera majoritetens önsknings. När den majoriteten önskar och kraver självständighet, har Australien sagt sig vara berett att ge den

Iden om förvandling

Med följande ord riktade sig Paul Lapun till sina landsman i presentationen av den gästande internationella styrkan «Vi bad dem komma hit för att ge iden om hjärtats förvandling till oss papuaner och nya guineaner, som blivit korrumpierade av våra begär, av stolthet, självishet och örnhet. Om vi kan enas och tanka på varann som broder och systrar och som Guds barn, då kan vi uppnå vår självständighet utan oroligheter och blodsutgjutelse »

*Bruk
kvalitetsprodukter
fra*

**A
S SABA**

Exklusiv swimmingpool

i glasfiberarmerad plast

(6–8 mm vaggjocklek)

13.800:-

Bahama-Pool är formgjuten och fullt färdig för montering på plats. Ni slipper hargenom helt ifrån arbete och kostnader för formsättning, spackling, målning och underhåll. Den kraftigt armerade polyesterplasten har en enastående styrka och elasticitet.

Bahama-Pool levereras komplett med reningsfilter, förvarmare, braddavlopp, bottenavlopp, inbyggd belysning samt mahognitrappa med rostfria ledstänger. Pris endast 13 800 – kr fritt fabrikk inkl. 2 servicebesök (exkl. moms).

Vi levererar utrustning till pooler i betong och andra material samt poolkemikalier.

Vår goda service är en säkerhetsfaktor att räkna med!

Begär att få vår fyrfärgsbroschyr!

BAHAMA-POOL AB

Box 145, 542 00 Mariestad
Tel 0501/145 64

BÅTPLANER?

Rådfråga

Båt-PONTUS

Göteborgs

Frihamn

Tel: 031-510704

Båt
PONTUS